

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

769

Vragen van het lid **Van der Ham** (D66) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat basisscholen meer zullen moeten snijden* (ingezonden 19 september 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 6 december 2012).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het onderzoek waarin duidelijk wordt dat basisscholen fors moeten inkrimpen wat betreft personeelsbestand en tegelijkertijd nog steeds hoge tekorten hebben?¹

Antwoord 1

Uit het onderzoek van Deloitte blijkt dat schoolbesturen in het PO in het jaar 2011 6000 fte (5%) minder hadden dan het jaar daarvoor. Dit aantal is gebaseerd op een steekproef van zo'n 300 besturen in het PO en VO. Een definitief beeld van de jaarrekeningen 2011 kan ik eind 2012 aan uw Kamer toesturen. Dan is ook pas duidelijk welk financieel resultaat schoolbesturen exact hebben behaald. Gezien de dalende leerlingaantallen is het niet vreemd dat schoolbesturen maatregelen treffen om hun uitgaven in balans te brengen met hun inkomsten.

Vraag 2

Bent u nog steeds de mening toegedaan (zoals in februari jl.) dat het verlies aan banen niet het gevolg is van «de stille bezuinigingen», maar van het feit dat er te veel leraren in dienst zijn op het aantal leerlingen?

Antwoord 2

Ik constateer dat er tussen 2006 en 2009 sprake is geweest van een relatief sterke toename van personeel ten opzichte van het aantal leerlingen. Het aantal leerlingen daalde in deze periode met 2,3% en het aantal formatieplaatsen onderwijzend personeel steeg met 2,4%. Dat was zorgelijk mede in het licht van de dalende leerlingaantallen. Bezien vanaf 2006 tot en met 2011 is het aantal leerlingen in het basisonderwijs afgenomen met 4,2% en het aantal formatieplaatsen voor onderwijzend personeel met 4,4%. Door de daling van het aantal leerlingen de afgelopen jaren was deze daling van het aantal fte te verwachten.

¹ De Volkskrant, 17 september 2012

Vraag 3

Is het verantwoord dat het personeelsbestand veel sneller krimpt (met 5 procent) dan het aantal leerlingen (met 1 procent)? Komt de kwaliteit van onderwijs in gevaar? Hoe stelt u dat vast?

Antwoord 3

Zoals ik bij het antwoord op vraag 2 heb aangegeven loopt de daling van het aantal leerlingen over de afgelopen jaren gezien in de pas met de daling van het aantal formatieplaatsen. Dit is niet ten koste gegaan van de kwaliteit. De Inspectie van het Onderwijs geeft in het Onderwijsverslag 2010–2011 aan dat de kwaliteit een stijgende lijn vertoont: tussen 2008 en 2011 is de gemiddelde Cito-score toegenomen en het aandeel zwakke en zeer zwakke scholen gedaald.

Vraag 4

Herkent u zich in het onderzoek van Deloitte, waarin wordt geconstateerd dat de oorzaak van de problemen is dat de overheidsbijdragen teruglopen, terwijl de overheid geen rekening houdt met de reële situatie? Welke beleidsmatige gevolgen geeft u hieraan?

Antwoord 4

Ik hecht aan goed onderwijs. Dat wordt onderstreept door het feit dat in het regeerakkoord onderwijs buiten de bezuinigingen is gehouden en dit kabinet door accentverschuivingen binnen het onderwijs zelfs extra inzet op de kwaliteit van het onderwijs. De rijksbijdragen dalen als gevolg van de daling van het aantal leerlingen. Weliswaar is in voorgaande jaren bezuinigd op bestuur en management en de groeiregeling, maar daar staan grotere investeringen tegenover. Per saldo is het bedrag per leerling in de vorige kabinetsperiode gestegen en zijn schoolbesturen in de afgelopen jaren gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkelingen. Schoolbesturen komen voor scherpe keuzes te staan door onder meer demografische krimp, de omslag naar opbrengstgericht werken en de invoering van passend onderwijs. Deze keuzes moeten geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het onderwijs en daarom ondersteun ik besturen bij het maken van deze keuzes. Ik heb naar aanleiding van de motie Linthorst c.s. de Algemene Rekenkamer verzocht onderzoek te doen naar de toereikendheid van de bekostiging, mede met het oog op de invoering van passend onderwijs. Voor het zomerreces 2013 worden de resultaten hiervan aan beide Kamers gerapporteerd. Tot slot is er een interdepartementaal beleidsonderzoek naar de krimp en de gevolgen voor het funderend onderwijs gestart. Uw Kamer wordt van de uitkomsten hiervan op de hoogte gesteld.